

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

**TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRE/A D'EDUCACIÓ
INFANTIL/PRIMÀRIA**

**PROGRAMACIÓ D'UNA UNITAT
DIDÀCTICA DE VALENCIÀ.
L'APRENTATGE COOPERATIU AMB
ROLS DEFINITS**

Alumne: Cañamás Benito, Marc

Tutor: Joan Ramon Monferrer Daudí

Àrea: Didàctica de la llengua i la literatura

Curs acadèmic: 2022 - 2023

Índex / taula de continguts

Resum i paraules clau.....	3
1. Introducció.....	4
1.1. Context d'aula.....	4
1.2. Justificació de la programació.....	5
2. Elements curriculars.....	6
2.1. Marc legislatiu.....	6
2.2. Marc teòric de la unitat.....	7
2.2.1. Objectius d'etapa.....	7
2.2.2. Competències clau.....	7
2.3. Aprenentatge cooperatiu de rols, metodologia.....	9
2.3.1. Altres metodologies i nous enfocaments.....	11
3. Temporalització i programació de la unitat.....	12
4. Avaluació.....	19
5. Conclusions.....	20
6. Bibliografia.....	21
7. Annex I. Sabers bàsics i competències específiques.....	22
8. Annex II. Les dones científiques.....	29

Resum / Abstract

El treball final de grau (TFG) que es presenta a continuació té com a finalitat l'elaboració d'una programació didàctica per a treballar una unitat en l'assignatura de valencià amb metodologia de grups cooperatius incorporant rols definits. En primer lloc, s'establirà un marc teòric i legislatiu que abrace aquesta proposta i, posteriorment, es detallarà la programació completa de la unitat, incloent-hi aspectes didàctics, recursos i altres ítems a tindre en compte. Aquest treball busca fomentar un major ús d'aquestes metodologies a les escoles, provant d'adaptar els continguts i l'ús dels manuals/llibres de text, i afavorint una millora de l'ambient educatiu i el multinivell escolar.

The final bachelor's degree work (FDW) presented below is intended to develop a didactic programming to work in a Valencian language unit with methodology of cooperative groups incorporating defined roles. First, a theoretical-legislative framework will be established that embraces this and then the complete programming of the unit will be detailed, including didactic aspects, resources and other items to be taken into account. This work seeks to encourage greater use of these methodologies in schools, trying to adapt the content and use of textbooks, and encouraging an improvement in the educational environment and multilevel schooling.

Paraules clau: Unitat didàctica / programació / valencià / didàctica de la llengua / aprenentatge cooperatiu / rols.

Key words: *Didactic unit / programming / Valencian / Language learning / cooperative learning / roles.*

1. Introducció

Per a introduir la programació caldrà dividir la introducció en context d'aula i justificació de la programació.

1.1 Context d'aula

El grup està format per díhuit alumnes, nou xiquetes i nou xiquets. El grup està prou unit i treballen molt bé a classe. Estan molt motivats i l'ambient de treball és molt bo. Destaca un alumne que no segueix el ritme ja que té dificultats d'aprenentatge, treballa amb la mestra de PT.

El comportament en general és molt bo però hi ha dos alumnes amb els quals de vegades hi ha problemes de convivència. Es treballa per a millorar aquest aspecte. Hi ha una diversitat cultural important que enriqueix l'aula. La major part d'alumnes provenen de barris marginals i la multiculturalitat és molt ampla, hi ha diverses nacionalitats, religions i ètnies.

Cal ressenyar que el centre es tracta d'un CAES i per aquest motiu la implicació del cos docent i la motivació per l'ensenyança és viu d'una manera molt intensa.

L'aula es distribueix per racons d'aprenentatge, encara que també es disposa d'una aula d'informàtica.

A la classe hi ha tres racons diferenciats: un d'informàtica amb un ordinador on van a fer activitats individualment, un altre per al treball cooperatiu i per últim el racó de lectura que està al costat de la biblioteca d'aula. En aquest fem diferents activitats: lectura individual, lectura col·lectiva i tertúlies. Hi ha coixins perquè l'alumnat estiga més còmode.

Tenim un lectòmetre per a anar controlant els llibres que es van llegint individualment. Quan acaben de llegir-ne un, fan una xicoteta exposició a la classe explicant què és el que més els ha agradat.

En un mural posem les paraules noves que aprenem en cada unitat, "Núvol de paraules". Amb aquestes paraules fem diferents activitats per a fiançar vocabulari.

1.2 Justificació de la programació

El valencià és una llengua cooficial a la Comunitat Valenciana, juntament amb el castellà. Es tracta d'una variant del català i s'utilitza en l'educació primària a les escoles d'aquest territori.

En l'educació primària, l'objectiu principal és que els estudiants adquirisquen competència en la llengua valenciana, tant en l'expressió oral com escrita. Es promou l'ús del valencià com a mitjà de comunicació a l'aula.

El currículum d'educació primària a la Comunitat Valenciana estableix que s'ha de dedicar un temps específic a l'aprenentatge de la llengua valenciana. Durant aquestes classes, els estudiants aprenen la gramàtica, el vocabulari, l'ortografia i altres aspectes fonamentals de la llengua. A més, se'ls ensenya a utilitzar el valencià de manera adequada en diferents situacions comunicatives.

En les classes de valencià, s'utilitzen diferents recursos didàctics, com ara llibres de text, materials audiovisuals, jocs, cançons i activitats interactives. L'objectiu és fer l'aprenentatge del valencià amè i motivador per als estudiants.

A més de les classes específiques de llengua valenciana, es fomenta l'ús d'aquesta llengua en totes les assignatures. Els professors utilitzen el valencià com a llengua vehicular a classe i animen els estudiants a expressar-se en aquesta llengua. D'aquesta manera, es busca integrar l'ús del valencià en el context escolar i en la vida diària dels estudiants.

És important destacar que l'educació en valencià en l'etapa de primària no implica l'exclusió de l'espanyol (castellà). Totes dues llengües tenen un estatus de cooficialitat a la Comunitat Valenciana, i es busca que els estudiants siguen competents en totes dues llengües. Això es reforça amb l'aprenentatge de la llengua castellana com a assignatura obligatòria.

L'objectiu d'aquesta programació és treballar els continguts d'una unitat didàctica a través d'una metodologia innovadora com es l'aprenentatge cooperatiu. Aquest és un mètode d'ensenyament en què l'alumne és una part del procés completament activa, en la qual a més d'assolir les competències i sabers designats en el tema, aprèn dels seus companys i companyes i es relaciona amb ells. El mestre exerceix el paper de guia i l'alumnat rep el focus absolut del

protagonisme, a més beneficia a la inclusió educativa i fomenta la creativitat, l'autonomia i la iniciativa.

En aquest cas he decidit treballar la unitat assignant rols a cada membre dels grups de 4/5 alumnes en què he dividit els estudiants. Aquests rols a més de motivar l'alumnat tenen certs avantatges, com ara crear una interdependència positiva, garantir la interacció dels uns amb els altres afavorint les relacions socials i desafavorir actituds excessivament passives o dominants. Cal dir també que afavoreix el desenvolupament d'un major pensament crític, més necessari que mai en els temps actuals.

En resum, el valencià té un paper rellevant en l'educació primària de la Comunitat Valenciana. S'ensenya de manera específica en classes dedicades a aquesta llengua, però també es fomenta el seu ús en totes les assignatures. L'objectiu és que els estudiants adquirisquen competència en valencià i siguen capaços de comunicar-se de manera efectiva en aquesta llengua, i es en aquesta part del procés on més s'ha de reforçar la labor docent. Aquesta programació és una ferramenta de treball per a poder generar un millor clima a l'aula de primària en què l'alumnat gaudisca del procés d'ensenyament-aprenentatge.

2. Elements curriculars

2.1 Marc legislatiu

El marc legislatiu amb el qual s'ha dut a terme aquesta programació és la normativa vigent a la Comunitat Valenciana. Es tracta de la *Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación* per la qual, posteriorment, s'estableix el currículum bàsic d'educació primària en el "*Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària*" i és el que ens indica els objectius d'etapa, les competències clau i específiques, criteris d'avaluació i sabers bàsics.

2.2 Marc teòric de la unitat

2.2.1 Objectius d'etapa

Segons el Decret 106/2022 del 5 d'agost i d'acord amb el que estableix l'article 4 del Reial decret 157/2022

1. La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i a les alumnes els aprenentatges de l'expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, les habilitats lògiques i matemàtiques, l'adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'hàbit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribuïska al ple desenvolupament de la seua personalitat.
2. El desenvolupament curricular de l'etapa d'Educació Primària ha de contribuir al desenvolupament personal, emocional i social de tot l'alumnat de forma equilibrada i des d'una perspectiva inclusiva, fomentant l'esperit crític i col·laborador en tots els espais dissenyats per a la participació social i democràtica.

En el cas del centre on s'ha treballat la unitat, al tractar-se d'un CAES, a banda d'aquests objectius d'etapa s'estableixen:

- Integrar l'alumnat en la societat com a part igualitària d'aquesta i com a membres en actiu.
- Aconseguir fer d'aquesta etapa, una de les més felices per a uns xiquets i xiquetes que solen patir en la seua vida quotidiana.

2.2.2 Competències clau

Les competències clau que es treballen en l'àrea de llengua, valencià, i que estableix la LOMLOE són

- Competència en comunicació lingüística

Els aspectes que comporta són mobilitzar, d'una manera coneixedora, el conjunt de sabers, destreses i actituds que permet identificar, expressar, crear, comprendre i interpretar sentiments, fets, opinions, pensaments i conceptes de manera oral i escrita amb diverses finalitats establertes pel docent.

- Competència digital

Es defineix com l'ús segur, crític i responsable de les tecnologies digitals durant el procés d'aprenentatge i per a la participació social, així com la interacció amb aquestes noves tecnologies, en aquest cas amb les tauletes digitals utilitzades com a ferramenta de suport en algunes activitats.

- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

És l'habilitat de reflexionar sobre un mateix, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb els altres de manera constructiva, mantenir la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg del curs i la vida. Es veu totalment impulsada per la metodologia treballada a la unitat.

- Competència ciutadana

Capacitat d'actuar com ciutadans responsables i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials. Al establir rols i grups, cadascun d'aquests és com una mena de país on els alumnes són els seus ciutadans.

- Competència emprenedora

Consisteix a desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar al esdevenir de les sessions, sobre oportunitats i idees, en generar resultats per als altres companys/es emprant els coneixements específics necessaris.

- Competència en consciència i expressió cultural

El fet de fomentar el treball cooperatiu com a mitjà per ser més creatius, com també la capacitat d'anàlisi crítica que es desenvolupa permet que aquesta competència siga potenciada.

Aquesta competència implica directa e indirectament comprendre i respectar la forma en què les idees i el significat s'expressen de forma creativa i

es comuniquen en les altres cultures, així com a través d'una sèrie d'arts i d'altres manifestacions culturals.

2.3 Aprenentatge cooperatiu de rols, metodologia

El principal objectiu d'aquesta estratègia pedagògica és sobretot que els alumnes aprenguen els uns dels altres i col·laboren per a fer de la seua tasca un objectiu en comú. També fomenta la responsabilitat individual i grupal.

La tasca docent es presenta en forma de guia que acompanya els estudiants durant el procés d'ensenyança-aprenentatge i vigila que els grups funcionen adequadament, garantint el respecte entre membres i el correcte compliment dels rols i les normes de comportament establertes pel grup. (distribuir rols i normes, en l'annex)

Aquest tipus de metodologia posa el focus en el fet que els alumnes aprenguen els uns dels altres i col·laboren, establint a la classe un clima d'igualtat que afavorisca un correcte funcionament de la tasca en què els alumnes que més dificultats presenten més ajuda rebran i en què els que van més avançats podran bolcar-se a ajudar els que vagen a un ritme més lent. Cal ressenyar que promou la participació activa i desenvolupa les habilitats socials.

L'aprenentatge cooperatiu és una metodologia educativa que promou l'aprenentatge actiu i la interacció entre els estudiants a través de la col·laboració i el treball en equip. Aquest enfocament té diversos fonaments i beneficis que justifiquen la seva utilització en l'educació. A continuació, explicaré les raons per les quals es treballa l'aprenentatge cooperatiu i els seus fonaments principals.

1. **Aprenentatge social.** L'aprenentatge cooperatiu es basa en la idea que els estudiants no només aprenen de manera individual, sinó també a través de la interacció amb els seus companys. Mitjançant la col·laboració, els estudiants poden compartir coneixements, discutir idees i resoldre problemes conjuntament, creant un entorn en què s'enriqueixen mútuament.
2. **Desenvolupament de habilitats socials.** Treballar en equip en l'aprenentatge cooperatiu permet als estudiants desenvolupar habilitats

socials essencials com ara la comunicació efectiva, la resolució de conflictes, la presa de decisions conjuntes i la cooperació. Aquestes habilitats són crucials per a la seva interacció amb altres persones en diverses situacions de la vida.

3. **Aprenentatge significatiu.** L'aprenentatge cooperatiu fomenta l'aprenentatge significatiu, ja que els estudiants participen activament en la construcció del coneixement i en la seva aplicació pràctica. Mitjançant la discussió i l'intercanvi d'idees, poden entendre millor els conceptes i les seves aplicacions en situacions reals.
4. **Equitat i inclusió.** Aquest enfocament educatiu promou la igualtat d'oportunitats i l'aprenentatge per a tots els estudiants, independentment del seu nivell de coneixement o habilitats inicials. El treball en equip permet als estudiants més forts ajudar els més febles, afavorint la cooperació i l'ajuda mútua. Això crea un entorn més inclusiu i fomenta el respecte i la valoració de les diferències individuals.
5. **Motivació i implicació.** L'aprenentatge cooperatiu fomenta la motivació intrínseca i la implicació dels estudiants en el procés d'aprenentatge. La interacció amb els companys, el sentiment de pertinença al grup i la responsabilitat compartida envers els resultats motiven els estudiants a participar activament i a esforçar-se per assolir els objectius d'aprenentatge.
6. **Preparació per a la vida real.** L'aprenentatge cooperatiu reflecteix la naturalesa col·laborativa del món laboral i de la societat en general. Les habilitats que es desenvolupen en aquest context són transferibles a altres àmbits de la vida, com ara el treball en equip en llocs de treball, la resolució de problemes en grup i la presa de decisions col·lectives.

En resum, l'aprenentatge cooperatiu es treballa en educació perquè fomenta l'aprenentatge social, desenvolupa habilitats socials, promou l'aprenentatge significatiu, fomenta l'equitat i la inclusió, motiva els estudiants i els prepara per a la vida real. Aquests fonaments són fonamentals per a una educació efectiva i per a la formació integral dels estudiants.

2.3.1 Altres metodologies i nous enfocaments

- **Educació emocional.** Aquesta unitat té com a finalitat estimular l'educació emocional i l'estima, sobretot en el cas de la participació amb companys i les interaccions, però també en el cas de la lectura escollida, *Te'n vens a la granja?* Per Mercè Viana, tracta la necessitat d'estar més vinculats amb l'entorn natural i permet treballar la intel·ligència emocional amb valors com l'empatia o el respecte. Tot acompanyant pel treball cooperatiu de rols.
- **Aprentatge basat en el pensament.** En finalitzar la secció de comunicació oral, es va aplicar la rutina de pensament Color-símbol-imatge a fi de poder extreure el més important del que s'ha exposat a classe.
- **Aprentatge entre iguals.** L'aprenentatge entre iguals en educació primària, conegut també com a aprenentatge cooperatiu, és una metodologia que promou la col·laboració i la interacció entre els estudiants per aconseguir un aprenentatge significatiu. Aquest enfocament té una sòlida justificació en l'àmbit de l'educació primària, com ho exemplifiquen diverses referències en la literatura acadèmica.

A continuació, apuntaré algunes cites en les quals m'he fonamentat per justificar l'ús de l'aprenentatge entre iguals en aquesta etapa educativa.

1. Segons Johnson, Johnson i Holubec (2013), "l'aprenentatge entre iguals és particularment efectiu en l'educació primària, ja que promou el desenvolupament de les habilitats socials dels nens i fomenta un clima de col·laboració i suport mutu".
2. De conformitat amb Vygotsky (1978, com es va citar a Hertz-Lazarowitz i Miller, 2000), "l'aprenentatge entre iguals en l'educació primària facilita la zona de desenvolupament propera, ja que els estudiants poden ajudar-se mútuament a assolir objectius d'aprenentatge més elevats mitjançant la interacció i la negociació entre iguals".
3. Segons Slavin (1996, com es va citar a Gillies, 2016), "l'aprenentatge entre iguals en l'educació primària millora els resultats acadèmics dels estudiants, ja que afavoreix la construcció activa del coneixement, la

discussió i l'explicació entre companys, i l'aplicació dels continguts en situacions reals".

4. D'acord amb el Departament d'Educació dels Estats Units (U.S. Department of Education, 2015), "l'aprenentatge entre iguals en l'educació primària afavoreix la participació activa dels estudiants, promou el pensament crític i fomenta l'adquisició de competències socials i emocionals essencials per a una educació integral".

3. Temporització i programació de la unitat

La temporització abraçarà 3-4 setmanes, depenent de les sessions setmanals que es dediquen a l'assignatura i la distribució d'aquestes, en aquest cas la temporització de les sessions ha sigut la següent:

- Dues sessions de presentació de la nova metodologia, els grups i els rols.
- Sessió per a la lectura i treballar la comprensió del compte.
- Dues sessions per a treballar el so de la *s sorda*.
- Sessió per als demostratius.
- Sessió per a l'eslògan.
- Dues sessions per a les paraules antònimes, una amb jocs interactius com el dominó d'antònims.

Tres sessions per a treballar l'activitat complementària de les dones científiques. La programació didàctica de la unitat al complet és la següent:

Situació d'aprenentatge

Com a inici d'aquesta unitat es planteja un debat sobre la convivència amb els animals. Amb aquesta situació d'aprenentatge, l'alumnat serà conscient de la influència directa que fan els animals en les nostres vides i en les nostres experiències personals. En acabar la unitat se'ls proposa la creació d'eslògans a favor dels animals. Els aspectes que s'hi aborden són:

- Participació en debat sobre la influència dels animals en la vida de les persones i viceversa.

- Atenció i escolta als interlocutors.
- Coneixement de diferents estratègies i mitjans utilitzats en la creació d'eslògans.
- Interpretació d'un eslògan i la seua intenció comunicativa.
- Realització d'un eslògan a favor dels animals.
- Comunicació, oral i escrita, a través de suports i mitjans accessibles i la seua valoració.

Pla de treball

1. Comunicació oral. Contar una experiència personal.
2. Comprensió lectora. *Te'n vens a la granja?, Contes per entendre el món.*
3. La llengua. Paraules antònimes. El so S sorda. Els demostratius.
4. Text descriptiu. Els apartats.
5. La creació d'eslògans a favor dels animals.
6. La publicitat i els seus canals d'informació.
7. Les dones científiques.
8. Ús de diversos mitjans i recursos per a completar els seus treballs d'investigació i exposicions.
9. Implicació en accions amb una finalitat social amb activitats lúdiques i motivadores.

Sabers bàsics i competències específiques en Annex 1.

Competència específica	Criteris d'avaluació	Seccions de la unitat didàctica	Sabers bàsics / continguts relacionats Segon cicle de Primària
1.	<p>1.1. Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.</p> <p>1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> 	<p>1. LLENGUA I ÚS</p> <p>1. 1. Les llengües i els parlants 1.a., 1.d., 1.e., 1.g., 1.h.</p> <p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c.</p>
2.	<p>2.1. Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> • Vocabulari. Paraules antònimes. 	<p>1. LLENGUA I ÚS</p> <p>1. 1. Les llengües i els parlants 1.a., 1.d., 1.e., 1.g., 1.h.</p> <p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c. 2 Alfabetització informacional. 2.b., 2.c., 2.d. 3. Reflexió sobre la llengua. 3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a. 2. Literatura. 2.a.</p>
3.	<p>3.1. Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> 	<p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c. 2 Alfabetització informacional. 2.b., 2.c., 2.d.</p>

	<p>3.2. Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>3. Reflexió sobre la llengua. 3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e. 5. Comprensió escrita. 5.c. 6. Comprensió oral i multimodal. 6.b.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a. 2. Literatura. 2.a.</p>
<p>4.</p>	<p>4.1. Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Textos informatius. Un text descriptiu; LAB INFORMACIÓ: Els apartats. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>1. LLENGUA I ÚS</p> <p>1. 1. Les llengües i els parlants 1.a., 1.d., 1.e., 1.g., 1.h.</p> <p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c. 2 Alfabetització informacional. 2.b., 2.c., 2.d. 3. Reflexió sobre la llengua. 3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e. 5. Comprensió escrita. 5.c. 6. Comprensió oral i multimodal. 6.b.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a.</p>
<p>4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.</p>			

			2. Literatura. 2.a.
5.	<p>5.1. Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguin a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Ortografia. El so S sorda. • Gramàtica. Els demostratius. • Textos informatius. Un text descriptiu; LAB INFORMACIÓ: Els apartats. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c. 2 Alfabetització informacional. 2.b., 2.c., 2.d. 3. Reflexió sobre la llengua. 3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e. 5. Comprensió escrita. 5.c. 6. Comprensió oral i multimodal. 6.b.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a. 2. Literatura. 2.a.</p>
6.	<p>6.1. Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, i utilitzant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantenir el tema i respectar les convencions establides.</p> <p>6.2. Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Ortografia. El so S sorda. • Gramàtica. Els demostratius. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>1. LLENGUA I ÚS</p> <p>1. 1. Les llengües i els parlants 1.a., 1.d., 1.e., 1.g., 1.h.</p> <p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c. 2 Alfabetització informacional. 2.b., 2.c., 2.d. 3. Reflexió sobre la llengua. 3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e.</p>

	<p>comunicació assertiva progressant en la gestió dialogada de conflictes.</p> <p>6.3. Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.</p>		<p>5. Comprensió escrita. 5.c.</p> <p>6. Comprensió oral i multimodal. 6.b.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a. 2. Literatura. 2.a.</p>
7.	<p>7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians.</p> <p>7.2. Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà), i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, facilitant la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Textos informatius. Un text descriptiu; LAB INFORMACIÓ: Els apartats. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>1. LLENGUA I ÚS</p> <p>1. 1. Les llengües i els parlants 1.a., 1.d., 1.e., 1.g., 1.h.</p> <p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c. 2 Alfabetització informacional. 2.b., 2.c., 2.d. 3. Reflexió sobre la llengua. 3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e. 5. Comprensió escrita. 5.c. 6. Comprensió oral i multimodal. 6.b.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a. 2. Literatura. 2.a.</p>
8.	<p>8.1. Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. 	<p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>3. Reflexió sobre la llengua.</p>

	<p>la seua edat i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se així en la construcció de la seua identitat lectora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Ortografia. El so S sorda. • Gramàtica. Els demostratius. • Textos informatius. Un text descriptiu; LAB INFORMACIÓ: Els apartats. • Literatura. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>3.a., 3.b., 3.c. 4. Comunicació i interacció oral. 4.a., 4.c., 4.d., 4.e. 5. Comprensió escrita. 5.c. 6. Comprensió oral i multimodal. 6.b.</p> <p>3. LECTURA I LITERATURA</p> <p>1. Hàbit lector. 1.a. 2. Literatura. 2.a.</p>
9.	<p>9.1. Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent.</p> <p>9.2. Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació oral. Contar una experiència personal. • Competència lectora. Un conte: <i>Te'n vens a la granja?</i> • Vocabulari. Paraules antònimes. • Ortografia. El so S sorda. • Gramàtica. Els demostratius. • Textos informatius. Un text descriptiu; LAB INFORMACIÓ: Els apartats. • Literatura. • Passaràs a l'acció. Crear eslògans a favor dels animals. 	<p>1. LLENGUA I ÚS</p> <p>1. 1. Les llengües i els parlants 1.a., 1.d., 1.e., 1.g., 1.h.</p> <p>2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES</p> <p>1. Sabers comuns. 1.a., 1.c.</p>

4. Avaluació

Ítems per a l'avaluació de competències

Els ítems per a l'avaluació de competències en aquesta unitat són els següents:

1. Manté una actitud d'escolta activa i respectuosa durant les intervencions orals dels altres.
2. Coneix el conjunt de regles ortogràfiques d'escriptura (la S sorda) i les posa en pràctica en els seus textos i oracions.
3. Defineix els elements morfològics que componen els demostratius i construeix frases utilitzant-los.
4. Coneix diferents canals publicitaris i explica els seus objectius informatius.
5. Identifica i crea paraules antònimes que inclou de manera contextualitzada en oracions.
6. Confecciona eslògans creatius, tenint en compte la seqüenciació del procés i les parts que el conformen.
7. Mostra interès i motivació per comunicar informació variant l'ús de recursos i suports.
8. S'implica en accions amb finalitats socials a través del treball de les activitats proposades.

Recursos didàctics

Manual de l'editorial Santillana de 3r

Tauletes digitals

Biblioteca d'aula

Pissarra digital interactiva

Fitxa de les dones científiques

Llibre "Comptes per entendre el món" d'Eloy Moreno

Prova d'avaluació

5. Conclusions

Els resultats són molt bons i pareix que els alumnes han assolit tot el que s'havia plantejat d'una manera òptima. Valorant l'experiència, pense que s'hauria d'haver treballat una mica més com treballar complint els rols per haver evitat alguns dubtes i inconvenients que s'han anat plantejant però la balança és positiva i pense que és una idea que si es treballa amb més amplitud i una major preparació prèvia pot afavorir molt al funcionament del grup i al procés d'ensenyança-aprenentatge. Hauria de fonamentar-se be l'idea dels grups, als que estan acostumats, però, treballant cadascun més per individual.

En el cas de la meua unitat didàctica m'he centrat en treballar el multinivell a l'aula, promoure més el valencià i intentar trencar l'esquema d'educació tradicional, ensenyant amb humor i amb un sentit totalment bidireccional, fent-me servir de guia per al procés del qual l'alumnat es total protagonista i en el qual els docents som observadors. Alguns aspectes a tenir en compte respecte de la programació són:

S'ha de treballar més la gestió emocional ja que en algunes ocasions hi ha disputes o baralles entre els alumnes. I a banda, també s'hauria de fer més esdeveniments de convivència entre les famílies per millorar les relacions entre aquestes i fer-les una part important del procés educatiu.

Mirar d'implementar a totes les sessions i àrees l'aprenentatge col·laboratiu per grups de 4 i 5 alumnes amb rols definits. Grups els quals siguen multinivell afavorint l'aprenentatge dels que més necessitats presenten gracies al reforç positiu de la resta dels companys. El resultat ha sigut tan positiu que la metodologia podria adaptar-se a més matèries.

Promoure més l'ús i coneixement del valencià per afavorir el plurilingüisme i solucionar d'alguna manera les diferències ètniques/racials a través d'un idioma comú.

Intentar trencar l'esquema tradicional educatiu per afavorir la motivació en l'alumnat, que és una de les assignatures pendents de l'escola ja que la motivació per aprendre i anar a l'escola per part dels alumnes es quasi inexistent.

Per últim, destacar el poc pes de les opinions dels alumnes com a norma general a les escoles, qüestió absurdament negativa que en aquest cas ha sigut totalment abolida. Per educar correctament s'ha d'escoltar les opinions de tothom.

6. Bibliografia

Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària. *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, num. 9402, 10 d'agost de 2022. https://dogv.gva.es/datos/2022/08/10/pdf/2022_7572.pdf

Editorial Santillana. (Sense data). Recursos per a la programació d'aula. <https://santillana.es/>

García, R., Traver, J. A., & Candela, I. (2001). Aprendizaje cooperativo. *Fundamentos, características y técnicas*. Madrid: CCS.

Hernández Gándara, A., & Cañabate Ortiz, D. (2020). Role-playing y diálogo como protagonistas en la evaluación entre iguales: una experiencia de aprendizaje cooperativo. *Sportis*, 6(2), 182-203.

Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula* (Vol. 4). Buenos Aires: Paidós.

Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. *Boletín Oficial del Estado*, nº 340, 30 de diciembre de 2020. <https://www.boe.es/buscar/pdf/2020/BOE-A-2020-17264-consolidado.pdf>

López, G., & Castillo, SRA (2011). Aprendizaje cooperativo en el aula. *Inventio, la génesis de la cultura universitaria en Morelos*, 7 (14), 28-37.

7. ANNEX I. SABERS BÀSICS I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

NOTA SOBRE LA NOMENCLATURA DELS SABERS BÀSICS. En aquesta programació s'han afegit números i lletres (1.a.; 2.c...) en els subepígrafs per a identificar clarament els sabers bàsics que s'aborden en cada secció; encara que en el Decret aquests subepígrafs no apareixen numerats.

	Bloc	Sabers bàsics
BLOC 1: LLENGUA I ÚS	1. Les llengües i els parlants	a. Biografia lingüística personal.
		b. Mapa lingüístic de l'aula.
		c. Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic.
		d. La variació lingüística.
		e. Prejudici i estereotips lingüístics.
		f. Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.
		g. Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
		h. Expressions pròpies de la llengua.

BLOC	BLOCS DE CONTINGUT	SABERS BÀSICS
BLOC 2: ESTRATÈGIES COMUNICATIVES	1 Sabers comuns	a. Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació.
		b. Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
		c. Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
		d. Adequació textual a la situació comunicativa.
		e. Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
		f. Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
		g. Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
		h. Tipologies textuais i gèneres discursius.
		i. Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
		j. Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
	k. Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.	
	2 Alfabetització informacional	a. Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
b. Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats.		

	c. Diferenciació entre fets i opinions.	
	d. Detecció de la manipulació informativa.	
	e. Ús de models per a sintetitzar i reelaborar informació.	
	f. Propietat intel·lectual.	
	g. Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.	
	h. Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.	
	i. Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.	
	3 Reflexió sobre la llengua	a. Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
		b. Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
c. Formulació i comprovació d'hipòtesis.		
d. Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.		
e. Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.		
f. Signes de puntuació.		
g. Relacions de forma i significat entre les paraules.		
h. Relacions sintàctiques de les paraules.		
i. Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.		
j. Estratègies per a la transferència entre les llengües.		
4	a. Estratègies de comprensió oral: informació i del sentit global del discurs.	

	Comunicació i interacció oral	b. Estratègies de comprensió oral: reconèixer idees no explícites del discurs.
		c. Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
		d. Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
		e. Planificació i producció de textos orals i multimodals.
		f. Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.
		g. Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.
		h. Interaccions orals en situacions comunicatives.
		i. Estratègies de cortesia lingüística.
		5 Comprensió escrita
	b. Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació.	
	c. Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica.	
	d. Estratègies de comprensió durant la lectura: fer inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies.	
	e. Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos.	
	f. Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit	

		global del text.
		g. Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure'n conclusions.
	6 Expressió escrita i multimodal	a. Aplicació de les normes ortogràfiques.
		b. Presentació acurada de les produccions escrites.
		c. Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió.
		c. Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció.
		e. Elements gràfics i paratextuals.

BLOC	BLOCS DE CONTINGUT	SABERS BÀSICS	CICLES		
			1r	2n	3r
BLOC 3: LECTURA I LITERATURA	1 Hàbit lector	a. Identitat lectora: expressió de gustos i interessos.			
		b. Identitat lectora: valoració crítica dels textos.			
		c. La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides Comunitats lectores.			
		d. Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca.			
	2 Literatura	a. Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus			

	interessos i organitzats en itineraris lectors.			
	b. Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris.			
	c. Estratègies per a la interpretació dels textos literaris.			
	d. Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals.			
	e. Planificació i producció de textos literaris.			

Competències específiques

Competència específica
<p>CE1. Multilingüisme i interculturalitat</p> <p>Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn, evitar prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.</p>
<p>CE2. Comprensió oral i multimodal</p> <p>Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.</p>
<p>CE3. Comprensió oral i multimodal</p> <p>Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través</p>

de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.

CE4. Expressió oral

Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social i educatiu.

CE5. Comprensió oral i multimodal

Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.

CE8. Lectura autònoma

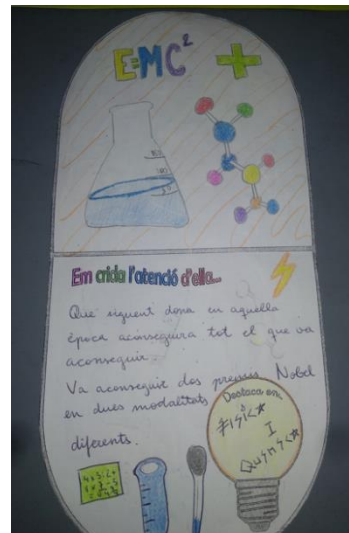
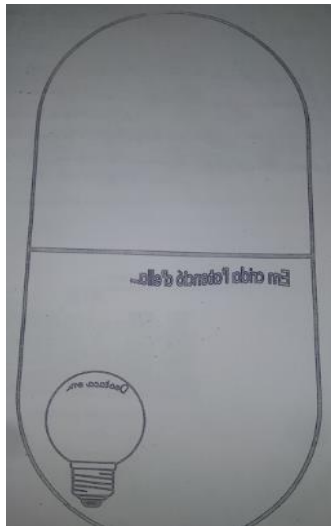
Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats segons els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.

CE9. Competència literària

Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.

8. ANNEX II. LES DONES CIENTÍFIQUES

Amb l'ús de tauletes digitals i llibres que tenien a classe havien d'elaborar un recull d'informació sobre les dones científiques per poder fer posteriorment una fitxa, fotografies adjuntes.

En primer lloc cal referenciar-se sobre dones científiques, es poden visualitzar diversos vídeos o documentals.

Després amb tauletes digitals i de manera autònoma els alumnes hauran de buscar més informació i elaborar-se un guió per emplenar la fitxa.